

85

Óbuda büszkesége: az új zsinagóga

1822

Franz Schams (1780–1839), *Vollständige Beschreibung der königl(ichen) freyen Haupt Stadt Ofen in Ungern* (Ofen: Universitäts Druckerei, 1822)

Irodalom:

Zsidó Budapest: Emlékek, szertartások, történelem, p. 69

Jewish Budapest: Monuments, Rites, History (Budapest: Central European University Press, 1999), p. 46

(Óbudán) több zsidó házat külső csillogás és ízlés emel ki a többiek közül, de mint pompás újdonság az új zsinagóga érdemel említést. A mai zsidók templomai számát illetően – igen rendjén valóan – lényegesen különböznek őseik elvétől; mert amíg a régi héberek mint az egyistenhit hívei nem akartak megtérni több istentiszteleti helyet, és vallási gyakorlataik meg hazaszeretetük egyesülési pontját Jeruzsálemben, ottani nemzeti szentélyükben találták meg, manapság már minden községben, mely néhány száz lelket számlál, lehet látni zsinagógákat. Az Osztrák Monarchiában fellelhető valamennyi ilyenfajta vallási ház között vitathatatlanul ez az itt egészen frissen felépített zsinagóga viszi el a pálmát, s ezt nem vitathatja el tőle sem a szép temesvári zsidó templom, sem – s még kevésbé – a régi prágai zsinagógák. Talán csak egyedül az amszterdami zsidó hitközség pazar épülete homályosíthatja el némiképpen.